

| Titulació                       | Tipus | Curs |
|---------------------------------|-------|------|
| Humanitats i Patrimoni Digitals | OB    | 1    |

## Professor/a de contacte

Nom: Juan Antonio Barceló Álvarez

Correu electrònic: [juanantonio.barcelo@uab.cat](mailto:juanantonio.barcelo@uab.cat)

## Equip docent

Montserrat Claveria Nadal

Maria Pilar Dellunde Clave

Ramon Valdes Gazquez

Alvaro Cuellar Gonzalez

Jordi Vallverdú Segura

Silvia Segura García

(Extern) Josep M. Puche

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

No es requereixen coneixements previs d'informàtica o programació, tret de familiaritat amb equips informàtics a nivell d'usuari avançat. Els coneixements previs en matemàtics són els propis de l'ensenyament secundari obligatori.

Es aconsellable una certa familiaritat amb temes humanístics i/o culturals.

Coneixements d'anglès que permeti la lectura de textos.

## Objectius

En aquesta assignatura es presenta el marc històric i teòric per al treball en Humanitats i Patrimoni Digitals, tot posant èmfasi en aspectes com la preservació de la memòria històrica i la rellevància de la cultura per resoldre els reptes socials. Pel que fa als continguts, s'introdueix l'alumnat en la formalització del discurs narratiu en Humanitats, i s'analitza la diferència entre conceptes bàsics com Dada, Informació i Coneixement.

L'assignatura serveix com a introducció i fonament als instruments informàtics habitualment utilitzats en la digitalització i edició de textos, en la digitalització del so i la música, així com en la digitalització del patrimoni històric i artístic. Igualment, s'inicia la discussió sobre aspectes històrics i teòrics de la disciplina.

S'introdueix l'alumnat als aspectes fonamentals del processament digital de la informació i a l'anàlisi quantitativa i qualitativa de dades culturals.

S'inicia una discussió deontològica rigorosa sobre les Tecnologies Digitals Sostenibles, amb l'objectiu de reflexionar sobre la dimensió ètica en les Humanitats Digitals. Es discuteixen els reptes actuals que suposa l'ús de les Intel·ligències Artificials en àmbits culturals i humanístics.

## Resultats d'aprenentatge

1. CA04 (Competència) Resoldre reptes específics de l'àmbit sociocultural mitjançant tecnologies de la informació i la comunicació.
2. CA05 (Competència) Aplicar un enfocament crític en el disseny de projectes digitals en matèria cultural que permeti una perspectiva de gènere tant en la recerca com en la divulgació de coneixements.
3. KA03 (Coneixement) Proporcionar eines per a la reflexió ètica i deontològica sobre el patrimoni cultural i els elements de la memòria històrica.
4. KA04 (Coneixement) Seleccionar la tecnologia apropiada en la resolució d'un problema concret basant-se en els coneixements tècnics adquirits.
5. KA05 (Coneixement) Identificar les potencialitats de la intel·ligència artificial en la recerca i divulgació de temes humanístics i culturals.
6. KA06 (Coneixement) Identificar els aspectes històrics i teòrics del treball en humanitats i patrimoni digitals.
7. SA06 (Habilitat) Utilitzar eines informàtiques a nivell avançat en la digitalització de textos, sons o objectes des del coneixement del seu valor cultural.
8. SA07 (Habilitat) Utilitzar eines informàtiques a nivell avançat per a la gestió i processament de dades culturals.
9. SA08 (Habilitat) Debatre sobre aspectes fonamentals de la crítica deontològica i sobre la reflexió filosòfica al voltant de les humanitats digitals.
10. SA37 (Habilitat) Analitzar les problemàtiques de gènere, la incidència de la desigualtat social i la perpetuació d'estereotips en el disseny de projectes digitals en matèria humanística i cultural.

## Continguts

- Introducció a la idea d'Humanitats Digitals
- Textualitats Digitals
- So i Música digitals
- Art Digital
- Arqueologia Digital
- Arquitectura Digital
- Filosofia Digital
- Intel·ligència Artificial i Humanitats
- Ètica i Sostenibilitat

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                                           | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                             |
|-----------------------------------------------------------------|-------|------|------------------------------------------------------|
| Tipus: Dirigides                                                |       |      |                                                      |
| Assistència a classes teòriques dirigides per el/la professor/a | 36    | 1,44 | CA05, KA03, KA05, KA06, SA08, SA37                   |
| Tipus: Supervisades                                             |       |      |                                                      |
| Pràctiques d'aula                                               | 34    | 1,36 | CA05, KA04, KA05, SA06, SA07, SA37                   |
| Tipus: Autònomes                                                |       |      |                                                      |
| Estudi personal. Consulta bibliogràfica.                        | 60    | 2,4  | CA04, CA05, KA03, KA04, KA06, SA06, SA07, SA08, SA37 |

Assistència a classes teòriques dirigides per el/la professor/a.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques amb ordinadors i programari específic dirigides per el/la professor/a.

Les classes es fan en aula especial d'informàtica.

Lectura comprensiva de textos.

L'estudiant haurà de dedicar un esforç autònom a la consulta de bibliografia especialitzada. Una part de la documentació està en anglès.

Betas a classe, moderats pel professorat, sobre els temes mpes transcendents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                                                                                       | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|------------------------------------------------------------|
| Presentació de comentaris de text                                                           | 30% | 5     | 0,2  | CA04, CA05, KA03, KA04, KA05, KA06, SA06, SA07, SA08, SA37 |
| Presentació d'un treball crític de reflexió mitjançant Intel·ligència Artificial Generativa | 40% | 10    | 0,4  | CA04, CA05, KA03, KA04, KA05, KA06, SA06, SA07, SA08, SA37 |
| Presentació per escrit de debats sobre temes rellevants                                     | 30% | 5     | 0,2  | CA04, CA05, KA03, KA04, KA05, KA06, SA06, SA07, SA08, SA37 |

La metodologia d'avaluació d'aquesta assignatura de màster es basa en la participació activa i reflexiva de l'alumnat. Es valorarà la seva capacitat d'anàlisi mitjançant comentaris escrits sobre articles i referències bibliogràfiques proposades pel professorat. A més, els estudiants elaboraran resums crítics dels debats fets a classe, on hauran d'expressar i argumentar la seva pròpia postura en relació amb les opinions contràries, demostrant capacitat de diàleg i pensament crític. Un altre element clau de l'avaluació serà la realització d'un exercici crític que impliqui l'ús d'eines d'Intel·ligència Artificial Generativa aplicades a un dels temes tractats durant el curs. Aquest treball haurà d'incloure una reflexió sobre els límits i potencialitats d'aquestes tecnologies dins el camp de les Humanitats Digitals. Els detalls concrets sobre el format, criteris i terminis d'aquest exercici seran explicats i debatuts a classe pel professorat.

Es permet avaluació única. A demanar seguint el procediment aprovat pel Deganat de la facultat de Lletres

En el moment de realització de cada activitat d'avaluació, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Procediment de recuperació: Només el treball final (segon cas d'estudi) es re-avaluable. Aquesta decisió es prendrà a cada cas després de una entrevista personalitzada de l'estudiant amb el professor.

La data de lliurament de la re-avaluació també es prendrà cas per cas, i de comú acord entre el professor i l'estudiant.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat algun dels exercicis.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En aquesta assignatura es recomana l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat.

La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

## Bibliografia

La bibliografia detallada s'oferirà mitjançant el Campus Virtual UAB-MOOC.

Obres generals d'especial importància:

Berry, D. M. (2012). Introduction: Understanding the digital humanities. In *Understanding digital humanities* (pp. 1-20). London: Palgrave Macmillan UK.

Brennan, C. (2018). Digital humanities, digital methods, digital history, and digital outputs: History writing and the digital revolution. *History Compass*, 16(10), e12492.

Ch'ng, E., Gaffney, V., & Chapman, H. (Eds.). (2013). *Visual heritage in the digital age*. London: Springer.

Chung-sing, C. (2022). On Digital Humanities: from a Philosophical--Cultural Point of view. *Digital Humanities Research*, 2(2), 3.

Colley, S. (2014). Ethics and digital heritage. In *The ethics of cultural heritage* (pp. 13-32). New York, NY: Springer New York.

Cope, B., & Phillips, A. (Eds.). (2025). *The future of the book in the digital age*. Chandos Publishing.

Dhamani, N. (2024). *Introduction to generative AI*. Simon and Schuster.

- Drucker, J. (2021). *The digital humanities coursebook: an introduction to digital methods for research and scholarship*. Routledge.
- Fuchs, C. (2022). *Digital humanism: A philosophy for 21st century digital society*. Emerald Group Publishing Limited.
- Gardiner, E., & Musto, R. G. (2015). *The digital humanities: A primer for students and scholars*. Cambridge University Press.
- Gold, M. K. (Ed.). (2012). *Debates in the digital humanities*. U of Minnesota Press.
- Grincheva, N., & Stainforth, E. (2024). *Geopolitics of Digital Heritage*. Cambridge University Press.
- Intan, N. (2024, August). Philosophy digital of era. In *Proceeding of International Conference on Islamic and Interdisciplinary Studies* (Vol. 3, pp. 19-24).
- Jones, S. E. (2013). *The emergence of the digital humanities*. Taylor & Francis.
- Kaplan, J. (2024). *Generative artificial intelligence: What everyone needs to know*. Oxford University Press.
- Konkoli, Z., Stepney, S., Broersma, H., Dini, P., Nehaniv, C. L., & Nichele, S. (2018). Philosophy of computation. *Computational Matter*, 153-184.
- Kovač, M. (2024). *Generative Artificial Intelligence*. Springer Books.
- Le Deuff, O. (2018). *Digital humanities: history and development*. John Wiley & Sons.
- Luhmann, J., & Burghardt, M. (2022). Digital humanities-A discipline in its own right? An analysis of the role and position of digital humanities in the academic landscape. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 73(2), 148-171.
- MacDonald, L. (2006). *Digital heritage*. Routledge.
- Mayo-Wilson, C., & Zollman, K. J. (2021). The computational philosophy: simulation as a core philosophical method. *Synthese*, 199(1), 3647-3673.
- Müller, K. (2021). *Digital archives and collections: Creating online access to cultural heritage* (Vol. 11). Berghahn Books.
- Nyhan, J., & Flinn, A. (2016). *Computation and the humanities: towards an oral history of digital humanities* (p. 285). Springer Nature.
- Pawlicka-Deger, U., & Thomson, C. (Eds.). (2023). *Digital Humanities and Laboratories: Perspectives on Knowledge, Infrastructure and Culture*. Taylor & Francis.
- Prem, E. (2024). Principles of digital humanism: A critical post-humanist view. *Journal of Responsible Technology*, 17, 100075.
- Song, F. (2024). Exploring and Rethinking Digital Humanities in Philosophical Perspective. In *SHS Web of Conferences* (Vol. 190, p. 02022). EDP Sciences.
- Sula, C. A., & Hill, H. V. (2019). The early history of digital humanities: An analysis of Computers and the Humanities (1966-2004) and Literary and Linguistic Computing (1986-2004). *Digital Scholarship in the Humanities*, 34(Supplement\_1), i190-i206.
- Tribhuvan, A. P. (2024). Preserving Our Past: A Thorough Examination of Methods and Technologies in Digital Heritage. *Preprints*, 2024051185.
- Warwick, C., Terras, M., & Nyhan, J. (Eds.). (2012). *Digital humanities in practice*. Facet Publishing.
- Wu, S. W. P., & Din, H. W. H. (Eds.). (2014). *Digital heritage and culture: strategy and implementation*. World Scientific.

## Programari

Per aquesta primera assignatura no hi ha un software recomanat especial.

Utilització de Programes d'intel·ligència artificial Generativa

ChatGPT, <https://chat.openai.com/>

LeChat <https://mistral.ai/>

PerplexityAI, <https://www.perplexity.ai>

Claude, <https://claude.ai/>

DeepSeek, <https://deepseek.com/>

Gemini, <https://gemini.google.com/>

Cohere, <https://cohere.com>

Sherpa.ai, <https://sherpa.ai/>

BotXO, <https://botxo.ai/>

## Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

| Nom                       | Grup | Idioma   | Semestre            | Torn  |
|---------------------------|------|----------|---------------------|-------|
| (SEMm) Seminaris (màster) | 1    | Espanyol | primer quadrimestre | tarda |